

maa erkende, at der er Omraader, hvor det vilde være heldigt, at baade Skole og Hjem arbejdede hinanden i Hænde. Der er saadanne Opgaver, og der vil være det for Fremtiden, og derfor mener jeg, at det maaske er usikkert, om det er heldigt paa denne Maade ganske at overklippe Forbindelsen mellem Kirke og Skole.

Naar jeg nævner, at Præsten ikke længere er født Medlem af Skolekommissionen, staaer det nær i Forbindelse dermed at omtale den gennemgribende Forandring med Hensyn til Skolekommissionernes Sammensætning. De ville nu i Regelen komme til at bestaa af 5 Medlemmer, et valgt af Kommunalbestyrelsen eller Sogneraadene paa Landet, og de fire andre blandt og af de Vælgere, der have Valgret ved de kommunale Valg. Det er jo en stor Forandring, blandt andet ogsaa med Hensyn til Kommunalbestyrelsens Stilling til alle Skolesager. Tidligere har den valgt de valgte Medlemmer af Skolekommissionen, nu skal det almindelige Vælgerkorps vælge sine Repræsentanter med det ganske specielle Maal for Øje: at give sig af med Skolevæsenet, og det forekommer mig, at de derved let ville komme i en skæv Stilling til Kommunalbestyrelsen. Skolekommissionens Omraade er jo nemlig ogsaa i høj Grad forøget, man kan ganske rolig sige saa meget, at Kommunalbestyrelsens Indflydelse paa Skolerne herefterdags kun vil være den at bevilge de fornødne Midler. Men saa tror jeg, at der let kan opstaa Rivninger og Strid mellem Skolekommissionerne og Kommunalbestyrelserne. Det forekommer mig, at Kommunalbestyrelsen har for lidt Indseende med de Bestemmelser, der tages om Skolevæsenet. Der er endvidere den Forandring, at tidligere kunde ingen Lærer være Medlem af Skolekommissionen, nu er det muligt for en Lærer eller Lærerinde eller en Bestyrer at blive valgt ind. Det er muligt, at det i mange Tilfælde er heldigt; men det kan ogsaa ofte virke højst uheldigt. Den højtærede Minister sagde nylig, at Skolekommissionen udøvede det direkte Tilsyn med Skolen i det vedkommende Sogn; men hvis en Lærer nu sidder i Skolekommissionen, vil han jo faa Tilsyn med sig selv, og det kan ikke siges at være særlig heldigt. At Læreren alligevel kommer til at indtage en Særstilling i Skolekommissionen, fremgaar jo tydeligt af, at der findes en Bestemmelse om, at Læreren ikke kan vælges til Formand i Skolekommissionen. Han indtager altsaa en Særstilling, om jeg

saa maa sige, en Stilling af anden Rang, hvilket forekommer mig at være uheldigt. Enten maa man gaa til, at Læreren ogsaa kan blive Formand, eller ogsaa maa man sige, at det ikke er heldigt, at Læreren sidder der og derved kommer til at føre Tilsyn med sig selv. Nu er jeg ganske paa det Rene med, at en Lærer vil kunne gøre overordentlig Gavn i denne Stilling, men jeg er ikke sikker paa, om denne Gavn vil opveje det Misforhold, han kommer til at staa i til sig selv og mulig til sine Kolleger i Skolekredsen. Jeg ser ikke rettere end, at der i Forslaget er raadet nogen Bod paa Lærerens Stilling, idet Lærerraadets Virksomhed er væsentlig forøget, og der er lagt Ting ind under det, der ikke vare der tidligere. Efter disse Bestemmelser forekommer det mig, at Læreren faar en hel Del mere at sige end tidligere, og man kunde maaske være gaaet videre i den Retning.

Jeg skal saa gaa over til den højere Styrelse. Det var jo saaledes før, at man havde en Amtsskoleledelse, et Skoleraad og saa de forskellige Skoledirektionskredse i Amtet. Nu er Amtsskoleledelsen og Skoleraadet slaaet sammen under eet, Amtsskoleraadet eller Skoleraadet, der have alle de Forretninger, der før sorterede under de to. Dette Skoleraad skal bestaa af 13 Medlemmer, blandt hvilke Provsten er født Medlem, medens de 12 andre vælges dels af Amtsrådene dels af Kommunalbestyrelserne i de i Amtet liggende Købstæder. Af Tilsynskommissionens Forslag havde Regeringen optaget et Forslag om, at de 3 af de 12 valgte Medlemmer skulde være Lærere, der vare valgte af Lærerne i Amtets Kredse. Dette er strøget i nærværende Forslag, saaledes at Lærerne ikke komme til at sidde i Skoleraadet. Hvorvidt det er heldigt, er jeg ikke ganske sikker paa. Der kan være adskillige Ting, som forhandles i Skoleraadet, hvor det vilde være heldigt, om der var virkelig sagkyndige til Stede, der kunde give Oplysninger om Detailspørgsmaal indenfor Skolevæsenet. Jeg tror i Virkeligheden, at det vilde have været nok saa formaalstjenligt, om man havde beholdt disse Skolemænd i Skoleraadene.

De gamle Skoledirektioner ere bibeholdt, men der sker meget store Forandringer i deres Sammensætning. Amtmanden og Provsten, som tidligere sad deri som fødte Medlemmer, ere faldne bort; nu skal et af Skoledirektionens Medlemmer udnævnes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, de to andre